

YÖNETİM BİLGİ
SİSTEMLERİ

GİRİŞ VE TEMEL KAVRAMLAR

PROF. DR. İBRAHİM HALİL SEYREK



BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE ÖNEMİ

- Bilgi Teknolojilerinin hayatımızdaki yeri her geçen gün artmaktadır. Örneğin,
 - İnsansız hava araçları fotoğrafçılık, sinema, güvenlik ve tarım alanlarını dönüştürmektedir.
 - Kripto paralar finans dünyasında önemli bir değişim yaratmaktadır.
- **Bilgi Teknolojisi** (BT) bilgi üretmek için geliştirilen teknolojilerin (donanım, yazılım, veri tabanı, vb.) genel adıdır. Bilgi teknolojisi, bilgi sistemlerinin alt yapısını oluşturur ve yeni bilgi sistemlerinin geliştirilmesini mümkün kılar.
- İş dünyasında BT firmaları giderek yaygınlaşmakta aynı zamanda BT dışındaki sektörlerin de BT uygulamaları artmaktadır. Dolayısıyla işletme öğrencilerinin BT ve Bilgi Sistemleri hakkında bilgi edinmeleri oldukça önemlidir.

BİLGİ TEKNOLOJİSİNDEKİ GELİŞMELER

- BT alanında görülen ve aşağıda listelenen gelişmeler işletmeleri önemli ölçüde etkilemekte, değiştirmekte ve geliştirmektedir.
 - Bilgisayarların işlemci gücü artıyor ve işlemci maliyeti azalıyor
 - Bilgisayar depolama kapasitesi artıyor ve depolama maliyetleri azalıyor.
 - Bilgisayar ağlarının hızı artıyor
 - Bilgisayara ağlarına bağlanan kişi sayısı artıyor, bu durum ağ hizmetlerinin değerini artırıyor.

SİSTEM KAVRAMI VE BİLGİ SİSTEMLERİ

- **Sistem**, belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere birbiriyle etkileşimde bulunan bileşenler topluluğudur. Örneğin sindirim sistemi, taşıma sistemi, bankacılık sistemi, hükümet sistemi, vb.
- **Bilgi Sistemi** kısaca bilgi üreten bir sistemdir. Bilgi sistemlerindeki bileşenler, bilgi üretmek amacıyla etkileşimde bulunurlar.
- Bilgi sistemini oluşturan bileşenler:
 - Donanım
 - Yazılım
 - Veri
 - Prosedürler
 - İnsanlar
- Bu bileşenler basit yada karmaşık bütün bilgi sistemlerinde yer alır.
 - Bakkal borç sistemi
 - Öğrenci bilgi sistemi
- Günümüzdeki bilgi sistemlerin büyük çoğunluğu Bilgi Teknolojilerine dayalı bilgi sistemleridir.

NEDEN FİRMALAR BİLGİ SİSTEMLERİNE YATIRIM YAPIYORLAR?

1. Operasyonlarını iyileştirmek için:
 - Firmalar karlılıklarını artırmak için daha etkin çalışmak zorundadırlar. Bilgi sistemleri etkinlik ve verimliliği artırmada en önemli araçlardır. Örneğin:WalMart
2. Yeni ürün, hizmet ve iş modelleri geliştirmek için:
 - iPod: Müzik dağıtımı
 - NetFlix:Video kiralama
3. Müşteri ve tedarikçilere yakın olmak için:
 - Müşteri ve tedarikçilere yakın olmak daha çok satış ve daha düşük maliyet anlamına gelmektedir.

NEDEN FİRMALAR BİLGİ SİSTEMLERİNE YATIRIM YAPIYORLAR?

4. Daha iyi karar vermek için:

- Yöneticilerin ihtiyaç duyduğu doğru ve gerçek zamanlı bilgileri bu sistemler sağlamaktadır. Bu da doğru ve hızlı kararlar almaya yardımcı olmaktadır.

5. Rekabet avantajı elde etmek için:

- İşlerinizi rakiplerinizden iyi yapmak, fiyatlarınızı düşük tutmak, müşteri ve tedarikçilerinize hızlı bir şekilde cevap verebilmek size rekabet avantajı sağlayacaktır.
- Ör: Dell Bilgisayarın Web tabanlı bilgisayar sipariş sistemi onu rakiplerinin önünde tutmaktadır.

6. Hayatta kalmak:

- İş yapmanın bir gerekliliği haline gelmiştir. Örneğin banka ATM'leri.
- Yasal zorunluluklar

YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİ

- **Yönetim Bilgi Sistemleri**, işletmelerin/organizasyonların amaçlarına ulaşmasına yardımcı olan bilgi sistemlerinin geliştirilmesi, kullanımı ve yönetimini ifade eder.
 - İşletmenin özelliklerine uygun ve rekabet avantajı sağlayacak sistemlerin geliştirilmesi
 - Kullanıcı ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde sistemlerin tasarlanması
 - Geliştirme, sahip olma ve işletim maliyetlerinin yönetilmesi
 - Kullanıcıların eğitimi
 - Değişim yönetimi, vb.

İŞLETME ÖĞRENCİLERİ İÇİN YÖNETİM BİLGİ SİSTEMLERİNİN ÖNEMİ

- Bilgi sistemlerinden beklenen faydanın elde edilebilmesi için bu sistemleri etkin bir şekilde kullanabilmelisiniz. Bilgi sistemlerini etkin bir şekilde kullanabilmek, bu sistemleri yeteri düzeyde anlamayı gerektirir.
- Bu sistemlerin kullanıcıları olarak, bu sistemlerin geliştirilmesine katkıda bulunmak önem arz etmektedir. Geliştiriciler mevcut teknolojileri bilseler de işletmenin ihtiyaçlarını siz biliyor olacaksınız. Bazen çalıştığınız işyerinde sizin göreviniz, bilgi sistemi kullanıcıları ile geliştiricileri arasında aracı rolü oynamak olacaktır.
- Yeni bir teknolojiye yatırım yaparken maliyet-fayda hesaplarını iyi yapmanız gerekir. Bilgi sistemleri ve altında yatan teknolojileri anlamanız maliyet unsurlarını doğru bir şekilde değerlendirmenizi mümkün kılar. Ayrıca bu teknolojilerin potansiyel faydalarını ve yenilikçi uygulamaları öngörebilmek için de bu teknolojileri tanıyor olmanız gerekir.
- Bu bilgilere sahip olmak günümüzde kariyer fırsatları açısından büyük önem arz etmektedir.